

een brief van sam,

Ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Justitie en Veiligheid
T.a.v. ministers Uitenmark en van Weel

pagina 1/4

datum 18 juli 2024
onderwerp consultatie voorgenomen Wet Versterking Waarborgfunctie Awb

Geachte ministers Uitermark en van Weel,

SAM, de beroepsvereniging voor uitvoerders in het publiek sociaal domein, heeft direct te maken met het conceptvoorstel om de Awb te wijzigen. Deze professionals hebben direct contact met inwoners en nemen belangrijke besluiten over hun bestaan. Daarom reageren we als beroepsvereniging graag op de voorgenomen wijzigingen in de Algemene Wet Bestuursrecht, gevat in de Wet Waarborg Awb.

In de praktijk...

SAM heeft in haar beroepsstatuut opgenomen dat uitvoerend professionals naast inwoners staan om hen te ondersteunen bij het verkrijgen van meer zelfstandigheid en zekerheid. De wet en verordeningen zijn de kaders waarbinnen die ondersteuning gestalte krijgt. We zien dat in veel gemeenten doordringt dat de inwoner meer centraal moet komen te staan; dat de 'menselijke maat' – hoe lastig definieerbaar ook – de norm is. Veel leden van SAM brengen dit dagelijks in de praktijk. Soms ondanks gemeentelijk - of landelijk - beleid waar de inwoner minder centraal staat.

... draait het om de juiste ondersteuning

De meeste leden van SAM hebben met de Participatiewet te maken en, zo is in het traject van 'Participatiewet in balans' ook geconstateerd, in die wet kunnen ook de nodige verbeteringen worden aangebracht om de inwoner daadwerkelijk te ondersteunen. Is een wijziging Awb dan wel nodig?

... om duidelijkheid

SAM juicht meer klaarheid over waar inwoners van overheidswege op mogen rekenen altijd toe. Zij zijn nu te zeer afhankelijk van hoe verschillende gemeenten daar keuzes in maken en ook van de ruimte die professionals krijgen om meer op de persoon gerichte dienstverlening te kunnen bieden.

... en om hoogwaardig professioneel handelen

We constateren daarnaast dat niet alle klantmanagers voldoende bekend zijn met de Awb en het vooral lastig vinden hoe je de (huidige) Awb kan meewegen in besluiten in het kader van de Participatiewet. Dit betekent dat de wettelijke veranderingen ook vertaald moeten worden naar professioneel handelen. Hoe moet je een besluit in het kader van de Participatiewet nemen met inbegrip van wat de Awb daarover zegt? Een aandachtspunt dat ook een plek zal moeten krijgen in de beroepsvorming en de opleidingseisen die gelden voor uitvoerend professionals. Naast kennis en vaardigheden wordt bovendien een andere grondhouding van hen verwacht. Hier ziet SAM een combinatiemogelijkheid met spoor 3 van 'Participatiewet in balans'. Wij adviseren dan ook om spoor 3 uit te breiden met wat wordt voorgenomen met de Awb.

koningin wilhelminalaan 5,
3527 la utrecht
hallo@sam.nl, 030 8201021

iban nl96abna0418457220
kvk 56385676
btw 852100784b01

SAM verbindt als beroepsvereniging uitvoerders in het publieke sociaal domein: het juiste doen voor de bestaanszekerheid en het welzijn van burgers.

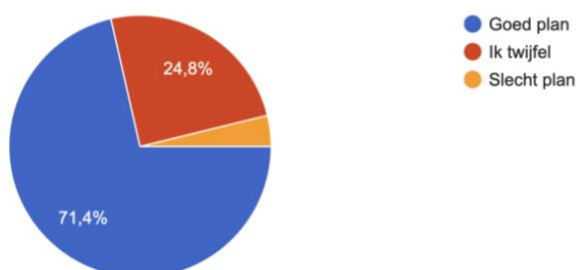
Steun van SAM

In grote lijnen spreekt SAM steun uit voor het conceptvoorstel. Deze uitspraak doen we niet zomaar. SAM heeft een enquête uitgevoerd onder haar leden over het conceptvoorstel. Daaruit blijkt dat een grote meerderheid de plannen steunt:

pagina 2/4

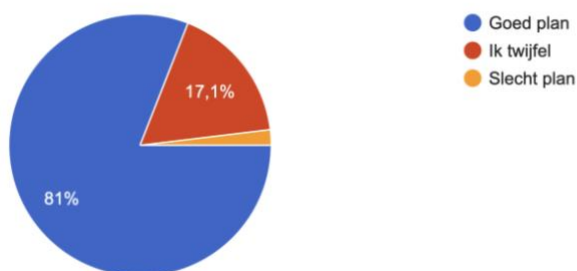
1: Dienstbaarder Er wordt een nieuwe algemene bepaling ingevoegd die de overheid de instructie geeft zich dienstbaar op te stellen bij de uitoefeni...en mensen hulp te bieden als zij dat nodig hebben.

105 antwoorden

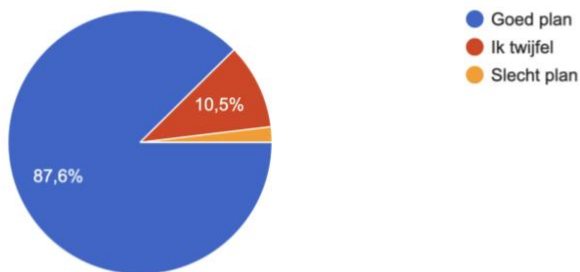
2: Evenrediger Er komt meer ruimte om een wet of regel niet toe te passen als mensen onevenredig hard getroffen worden en het doel van de regeling ook op een andere manier kan worden bereikt.

105 antwoorden

3: Begrijpelijker Besluiten van de overheid worden begrijpelijk gemotiveerd.

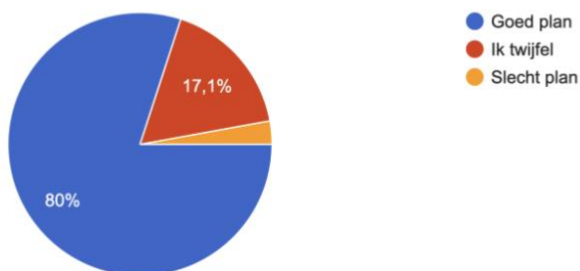
105 antwoorden

pagina 3/4

4: Coulanter Bij geldschulden wordt meer rekening gehouden met wat mensen zelf wel of niet kunnen doen. Als iemand geldschulden heeft, helpt d...of actiever een betalingsregeling aan te bieden.

105 antwoorden

Over dienstbaarheid merken we op:

Het lijkt dat er een veranderde grondhouding van de uitvoering wordt gevraagd. Bij de voorgestelde uitwerking is de impact groot. Het vraagt van de uitvoering een actieve houding en een brede kennis van bijvoorbeeld de sociale kaart.

Over evenredigheid:

Dit betekent veel voor de uitvoering. Het principe 'doen wat er staat' lijkt achterhaald. Meer dienstbaarheid, meer zorgvuldigheid, betekent ook een bredere weging tussen het algemene belang en individuele belang. Dat vraagt in elk geval om gekwalificeerde en integere professionals. Het is belangrijk om inzichtelijk te maken wat de financiële en personele gevolgen zijn van dit voorstel.

Over begrijpelijkheid:

Grote impact. Wat begrijpelijk is, verschilt per persoon. Het betekent dat beschikkingen deels op maat gemaakt moeten worden. Het maken van op maat beschikkingen kost tijd en geld. Kortom dit kan niet zonder financiële ondersteuning en ook niet zonder gekwalificeerd personeel.

Over coulance:

Dit raakt met name de afdeling terugvordering en invordering. Besluiten die gaan over intrekking en terugvordering, gaan waarschijnlijk wel erg veel informatie bevatten.

Voorgesteld kan worden om intrekken en terugvorderen te scheiden.

pagina 4/4

Vragen van SAM

We zien tegelijkertijd dat een deel van de respondenten twijfels uit. Mede op basis hiervan heeft SAM dan ook nadere vragen over het voorstel.:

1. Over het begrip dienstbaarheid: dit is een moeilijk te objectiveren begrip. Wanneer doe ik het goed genoeg? En het veronderstelt dat de klantmanager door de inwoner volledig wordt geïnformeerd.
2. SAM-leden zien dat er veel wordt gedaan om inwoners uit te nodigen voor ondersteuning. Maar een klein deel van de burgers komt niet opdagen of reageert niet. Een ander klein deel maakt verkeerd gebruik of misbruik. Hoe moet je in die situaties meer dienstbaar handelen?
3. Kunnen de Awb-voorstellen naar uw verwachting ertoe leiden dat vaker bezwaar en beroep wordt ingesteld?
4. Leiden de voorstellen tot meer of minder willekeur? Een deel van de inwoners weet mogelijk meer gebruik te maken van hun sterkere rechtspositie. Een ander deel van de burgers doet dit niet en neemt genoegen met wat de professional voorstelt. Dit speelt nu ook al, maar versterkt de voorgestelde wijzigingen de willekeur niet?
5. Als benadrukt moet worden dat de norm van begrijpelijkheid wordt bepaald door de lezer, zou dit dan ook niet in het artikel opgenomen moeten worden, in plaats van alleen in de MvT?
6. Met het oog op efficiency worden besluiten en andere vormen van dienstverlening gedigitaliseerd. Staan digitalisering en de voorgestelde Wet Versterking Waarborg Awb op gespannen voet met elkaar?

Heeft u vragen over deze reactie van SAM? Neemt u dan gerust contact met ons op.

Hartelijke groet,

Marcel van Druenen, directeur SAM

